

ระเบียบวาระในการพิจารณาสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่๒ และครั้งที่๓

สมัชชาปฏิรูประดับชาติครั้งที่หนึ่ง

ได้พิจารณาระเบียบวาระที่ ๑-๘ ของสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑

สนับสนุน เป้าหมายเชิงอุดมคติเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของคนไทยที่กำหนดโดยคณะกรรมการปฏิรูป ๓ ประการ คือ

๑. เป็นชีวิตที่มีศักดิ์ศรีและเท่าเทียมกันในฐานะความเป็นมนุษย์ มีส่วนร่วมทางสังคม มีสำนึกต่อประโยชน์สุขของส่วนรวม และมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตน ทั้งทางกาย ใจ ภูมิปัญญา และจิตวิญญาณ

๒. เป็นชีวิตที่สงบสุขตามวิถีวัฒนธรรมแห่งสันติภาพ ปราศจากภัยคุกคามจากผู้อื่น หรือการคุกคามซึ่งกันและกัน ตลอดจนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๓. เป็นชีวิตที่มีหลักประกันในด้านเงื่อนไขการครองชีพและมีกลไกการคุ้มครอง ทางสังคม

ตระหนัก ถึงความซับซ้อนและความเชื่อมโยงของปัญหาต่าง ๆ ที่สั่งสมอยู่ในสังคมไทย อันเป็นต้นเหตุของ “ความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรม” ในสังคม การปฏิรูปสังคมไทยเพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ จึงต้องดำเนินการปฏิรูปในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นปัญหารากฐานของปัญหาทั้งหมด หากดำเนินการปฏิรูปเฉพาะบางประเด็นในลักษณะแยกส่วน ย่อมไม่สามารถแก้ปัญหาให้ได้ผลในภาพรวมและอย่างยั่งยืนได้

ได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว จึงได้มีมติ

๑. กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่ควรพิจารณาในการปฏิรูปประเทศไทย เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งจะพิจารณาในสมัชชาปฏิรูประดับชาติ หรือสมัชชาปฏิรูปเฉพาะประเด็น ดังนี้

๑.๑ ประเด็นหลัก เรื่อง การปฏิรูประบบภาษีและมาตรการการคลัง

๑) ภาษีมรดก

๒) ภาษีสิ่งแวดล้อม

๓) ภาษีที่จัดเก็บจากรูธรรมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Tobin Tax)

๔) ภาษีสินค้าที่มีผลต่อสุขภาพ

๕) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๖) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

๗) ค่าภาคหลวง / รายได้จากการให้สัมปทานทรัพยากรธรรมชาติ/ระบบการจัดเก็บรายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ

๘) ทบทวนมาตรการลดหย่อนและสิทธิพิเศษทางภาษี

๙) การป้องกันการผูกขาดการค้าและการแก้ไขกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

- ๑๐) มาตรการการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม
  - ๑๑) การเก็บภาษีเมื่อทรัพย์สินมีมูลค่าเพิ่มขึ้น (Capital Gain Tax)
  - ๑๒) การปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาการกักหนึ้นนอกระบบ
  - ๑๓) ภาษีอบายมุข/การพนัน
- ๑.๒ ประเด็นหลัก เรื่อง การปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม คุณภาพชีวิตแรงงานและเกษตรกร
- ๑) การปฏิรูประบบสวัสดิการชุมชนเพื่อบูรณาการชุมชนท้องถิ่น
  - ๒) การปฏิรูประบบสังคมเพื่อความเป็นธรรม
  - ๓) แก้ไข (ร่าง) พระราชบัญญัติประกันสังคม
  - ๔) ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
  - ๕) สนับสนุนการออมในกลุ่มอาชีพแรงงานนอกระบบ
  - ๖) การส่งเสริมด้านอาชีพอนามัยแรงงานนอกระบบ
  - ๗) การปฏิรูประบบแรงงานและสวัสดิการ
    - ๗.๑) การสนับสนุนการรวมตัวและการคุ้มครอง
    - ๗.๒) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
    - ๗.๓) การจ้างงานที่เป็นธรรม
    - ๗.๔) การจัดระบบสวัสดิการจากการทำงาน (Workfare)
    - ๗.๕) กระบวนการยุติธรรมในแรงงาน
    - ๗.๖) การใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ
    - ๗.๗) การจัดตั้งธนาคารแรงงาน
    - ๗.๘) การบูรณาการพระราชบัญญัติแรงงานและพระราชบัญญัติรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
เข้าด้วยกัน
    - ๗.๙) การขจัดการกีดกันด้านแรงงาน
    - ๗.๑๐) การพัฒนาศักยภาพของแรงงาน
    - ๗.๑๑) แรงงานข้ามชาติ
    - ๗.๑๒) แรงงานไทยในต่างประเทศ
  - ๘) การจัดสวัสดิการให้กับคนกลุ่มต่างๆ ในสังคม
    - ๘.๑) กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
    - ๘.๒) กลุ่มชาวนา
    - ๘.๓) กลุ่มอาสาสมัครหรือเครือข่ายภาคประชาชน
  - ๙) สหกรณ์แนวใหม่
  - ๑๐) ระบบเกษตรพันธะสัญญา (Contract farming)

๑.๓ การปฏิรูปที่ดินและทรัพยากร

- ๑) การพัฒนาให้มีคณะกรรมการระดับชาติในการจัดการที่ดิน และทรัพยากรเพื่อดูแลและคืนความเป็นธรรมให้กับประชาชนจากการใช้ประโยชน์ และการจัดการที่ดิน ๑.๑) ธนาคารที่ดิน (Land Bank)
- ๑.๒) โฉนดชุมชน
- ๑.๓) การแก้กฎหมายการให้เช่าที่ดิน
- ๑.๔) กลไกแรงจูงใจในการพัฒนาที่ดินและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดิน
- ๒) การจัดการน้ำ ลุ่มน้ำ และการเชื่อมโยงคลองส่งน้ำไปยังระบบแก้มลิง
- ๓) การจัดการเหมืองแร่
- ๔) การจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง
- ๕) การลดความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรระหว่างชุมชนและสัตว์ป่าทั้งในและนอกเขตป่าอนุรักษ์ / การแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าเร่ร่อนในเมือง
- ๖) การปฏิรูปการจัดการด้านพลังงาน
- ๗) การปฏิรูปเทคนิคการเกษตรแบบธรรมชาติรูปแบบใหม่ การส่งเสริมเศรษฐกิจการเกษตร และเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๔ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

- ๑) การปรับบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัด การปรับความสัมพันธ์เชิงอำนาจหน้าที่ระหว่างส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น
- ๒) การกระจายอำนาจด้านงบประมาณสู่ชุมชนท้องถิ่น
- ๓) องค์กรพัฒนาศักยภาพตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔) การพัฒนาจังหวัดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ
- ๕) การแก้ไขกฎ/ระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ที่เป็นอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น
- ๖) ร่างพระราชบัญญัติการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่น
- ๗) ส่งเสริมความเข้มแข็ง “องค์กรชุมชน”
- ๘) สนับสนุนกระบวนการ “ประชาธิปไตยชุมชน” ของสภาองค์กรชุมชนและสภาพัฒนาการเมือง
- ๙) สถาบันการเงินชุมชน
- ๑๐) คุณธรรม จริยธรรมของนักการเมืองทุกระดับ
- ๑๑) การทำงานด้านสุขภาวะชุมชนท้องถิ่น

๑.๕ ประเด็นหลักด้านศิลปวัฒนธรรม

- ๑) ศิลปะกับการสร้างสรรค์และเยียวยาสังคม
- ๒) การกอบกู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย
- ๓) การฟื้นฟูและพัฒนาบทบาทของศาสนาในประเทศไทย
- ๔) ส่งเสริมการศึกษาและสร้างเครือข่ายระหว่างคนไทยและชนชาติต่างๆในโลก เพื่อการเรียนรู้และเข้าใจคุณภาพชีวิตของบุคคล
- ๕) วัฒนธรรมประชาธิปไตย

๑.๖ ประเด็นหลักด้านระบบและโครงสร้าง

- ๑) การปฏิรูประบบและกระบวนการยุติธรรม การบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทย และกองทุนยุติธรรม
- ๒) การปฏิรูปสื่อเพื่อความเป็นธรรมในสังคม
- ๓) การปฏิรูประบบการศึกษาและคุณธรรม จริยธรรมของบุคลากรทางการศึกษา
- ๔) การปฏิรูประบบมูลนิธิ
- ๕) การปฏิรูประบบพิพิธภัณฑสถาน
- ๖) การปฏิรูปการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการโทรคมนาคม
- ๗) การปฏิรูประบบการขนส่งและการเดินทางในระบบราง
- ๘) องค์การธรรมมาภิบาล
- ๙) การพัฒนาระบบราชการ คุณธรรม และจริยธรรมของข้าราชการ
- ๑๐) การปฏิรูประบบการเมือง

๑.๗ ประเด็นหลักด้านสุขภาวะประชากรกลุ่มต่างๆ

- ๑) ประชากรกลุ่มชาติพันธุ์และคนไร้สัญชาติ
- ๒) การปฏิรูปความเป็นธรรมของผู้พิการ
- ๓) การปฏิรูปคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแบบองค์รวมอย่างยั่งยืน
  - ๓.๑) การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุ
  - ๓.๒) การส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุอย่างหลากหลาย
  - ๓.๓) การส่งเสริมสวัสดิการผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม
  - ๓.๔) การบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ
  - ๓.๕) พัฒนาองค์ความรู้การวิจัยและประเมินผลผู้สูงอายุ
- ๔) สุขภาวะผู้หญิง
- ๕) การสร้างสังคมที่คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

๑.๘ ประเด็นหลักด้านอื่น ๆ

- ๑) ความเป็นธรรมในการจัดการภัยพิบัติที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงประเด็นการเปลี่ยนแปลงของสภาวะโลกที่มีผลต่อสภาวะของประเทศไทย (ภาวะโลกร้อน-โลกร้อน)
- ๒) ความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความมั่นคงตามแนวชายแดนและความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง
- ๓) การพัฒนาพื้นที่พัฒนาพิเศษ เช่น พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พื้นที่ภาคใต้ พื้นที่เศรษฐกิจ

๒. เนื่องจากสถานการณ์ต่าง ๆ มีพลวัตสูง ดังนั้นประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในข้อ ๑. จึงควรได้รับการพิจารณาดำเนินการอย่างยืดหยุ่น สอดคล้องกับพลวัตของสถานการณ์และโอกาส โดยไม่ยึดถือในลักษณะตายตัว และขอให้คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปและสำนักงานปฏิรูป ทำการวิเคราะห์และปรึกษากับองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงรายการประเด็นในข้อ ๑. อย่างต่อเนื่อง โดยให้นำรายการที่ปรับปรุงแล้วมาเสนอต่อสมัชชาปฏิรูปเพื่อทราบทุกปี

๓. ขอให้คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป คณะกรรมการปฏิรูป และสำนักงานปฏิรูป ดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายต่าง ๆ จัดทำการวิเคราะห์ปัญหาและสังเคราะห์ ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูปในแต่ละประเด็น พร้อมทั้งจัดให้มีเวทีเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนได้เสียอย่างกว้างขวาง และนำเสนอต่อสมัชชาปฏิรูประดับชาติ หรือสมัชชาปฏิรูปเฉพาะประเด็นในกรณีที่เร่งด่วนหรือที่เครือข่ายที่รับผิดชอบประเด็นมีความพร้อม และให้มีการจัดสมัชชาปฏิรูประดับชาติ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๔ ถึง ๒๕๕๖ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้จัดสมัชชาปฏิรูปเฉพาะประเด็นเพิ่มเติมตามความจำเป็น โดยการดำเนินการให้เป็นอิสระจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล